

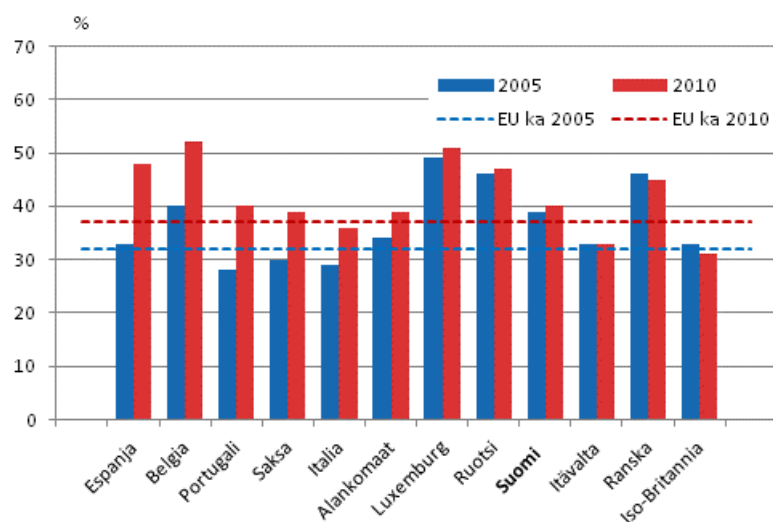
CVTS, Yritysten henkilöstökoulutus -tutkimus 2010

Henkilöstökoulutuksen trendit EU-maissa erisuuntaisia

Yritysten kustantamaan henkilöstökoulutukseen osallistuminen on vuodesta 2005 vuoteen 2010 lisääntynyt Euroopan Unionin jäsenmaissa jonkin verran. Kehitys eri jäsenmaissa ei kuitenkaan ole ollut aivan samansuuntaista. Osassa vanhoja jäsenmaita (EU 15) osallistumisaste on selvästi noussut ja osassa se on pysynyt jokseenkin ennallaan. Uusissa, vuoden 1995 jälkeen liittyneissä maissa, osallistumisaktiivisuus on sen sijaan ollut johdonmukaisesti kasvussa.

Koko EU:n tasolla kurssimuotoiseen henkilöstökoulutukseen osallistui yksityisen sektorin työntekijöistä 32 prosenttia vuonna 2005 ja 36 prosenttia vuonna 2010. Suomea koskevat tiedot keräsi Tilastokeskus.

Kurssimuotoiseen henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus vuosina 2005 ja 2010, EU 15 -maat

Maat on kuviossa asetettu järjestyksen muutoksen suunnan ja suuruuden mukaan. Tanskan, Irlannin ja Kreikan tiedot vuodelta 2010 puuttuvat. Katkoviivat kuvaavat EU-maiden keskiarvoa.

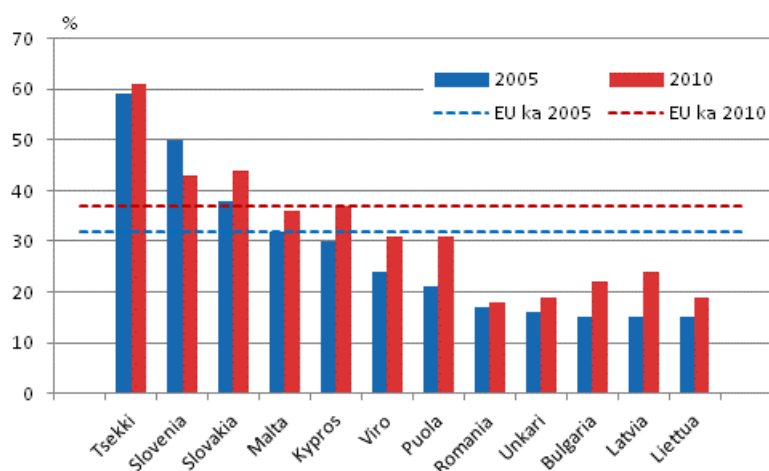
Vanhoissa EU-maissa koulutukseen liittyvät trendit ovat 2000-luvulla jonkin verran erisuuntaiset. Osassa maista (Espanja, Belgia, Portugali, Saksa, Italia ja Alankomaat) osallistumisaste on selkeästi tai jonkin

verran kasvanut vuoteen 2005 verrattuna. Osassa taas taso on säilynyt joihinkin ennallaan (Luxemburg, Ruotsi, Suomi, Itävalta, Ranska ja Iso-Britannia).

Osallistumisasteen erot ovat EU 15 -maissa hieman tasoittuneet, koska aiemmin korkean osallistumisasteen maissa taso on säilynyt ennallaan, mutta muutamissa aiemmin alhaisemman osallistumisasteen maissa osallistuminen henkilöstökoulutukseen on lisääntynyt. Suomen osallistumisaste on pysynyt jonkin verran EU-maiden keskiarvon yläpuolella.

Uusissa, vuoden 1995 jälkeen EU:hun liittyneissä maissa on edelleen selkeä henkilöstökoulutukseen osallistumisen kasvun trendi. Tästä poikkeaa Slovenia, jossa osallistumisaste jo vuonna 2005 oli vanhojen EU-maiden keskiarvoa korkeammalla ja muista uusista jäsenmaista poiketen se on nyt laskenut jonkin verran.

Kurssimuotoiseen henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus vuosina 2005 ja 2010, muut EU-maat

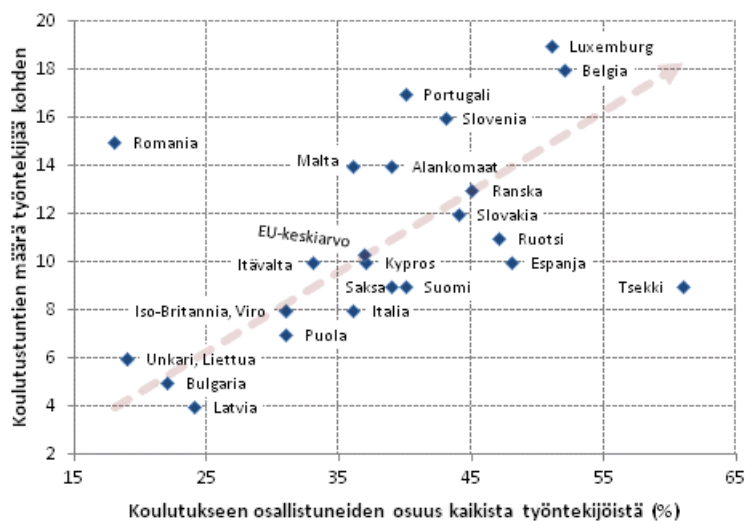

Maat on kuviossa asetettu järjestykseen vuoden 2005 osallistumisasteen mukaan. Katkoviivat kuvaavat EU-maiden keskiarvoa.

Tšekki, Slovenia ja Slovakia yltivät jo vuonna 2005 ja yltävät edelleen osallistumisasteellaan EU-keskiarvon yläpuolelle.

Hyvän yleiskuvan EU-valtioiden henkilöstökoulutuksesta antaa seuraava pistekuvio. Siinä kuvataan työntekijöiden mahdollisuuksia päästä koulutukseen sekä saadun koulutuksen määrää työntekijää kohden. Lineaarinen trendiviiva kertoo osallistumisasteen ja koulutustuntien määrän samansuuntaisesta riippuvuudesta.

Henkilöstökoulutukseen osallistuminen ja koulutuksen määrä EU-maissa vuonna 2010

Yleisestä linjasta poikkeavat eniten Romania ja Tsekin tasavalta. Romaniassa osallistumisaste on EU-maiden alhaisin, mutta saadun koulutuksen määrä työntekijää kohden laskettuna on varsin korkea. Toiseen suuntaan poikkeuksen tekee Tsekin tasavalta, jossa osallistumisaste on puolestaan EU-maiden korkein, mutta saadun koulutuksen määrä jonkin verran EU-maiden keskiarvon alapuolella. Suomi on osallistumisasteella mitattuna jonkin verran EU-maiden keskiarvon (36 %) yläpuolella ja tuntien määrällä mitattuna hiukan EU-maiden keskiarvon (10 tuntia) alapuolella.

Tuloksia voi taulukoida myös Eurostatin tietokannasta osoitteesta:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/education/data/database>

(> Education and training > Lifelong learning > Continuing Vocational Training)

Tutkimus kattaa yksityisen sektorin vähintään 10 työntekijän yritykset vuonna 2010 pois lukien maa- ja metsätalousala, koulutusala sekä sosiaali- ja terveysala. Suomen vastausaineistossa on 1 560 yritystä, jotka edustavat kaikkiaan 16 380 yritystä ja niiden 1 150 000 työntekijää. Tutkimus toteutettiin samanlaisena 32 Euroopan maassa.

Tutkimus toteutetaan noin viiden vuoden välein ja sillä selvitetään työnantajan kustantamaa henkilöstökoulutusta, kurssikoulutukseen osallistuneiden ja henkilöstökoulutuksena saatujen koulutuspäivien määrää, koulutuksen sisältöä ja järjestäjää sekä koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia. Lisäksi selvitetään muita kuin kurssikoulutusmuotoja, oppisopimuskoulutusta, yrityksen koulutusstrategioita sekä koulutuksen järjestämisen esteitä.

Sisällys

1. Koulutuskustannusten osuus EU-maissa ennallaan.....	5
--	---

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kurssimuotoiseen henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus vuosina 2005 ja 2010 EU:n jäsenvaltioissa sekä Norjassa ja Kroatiassa	7
Liitetaulukko 2. Kurssikoulutuskustannusten osuus työvoimakustannuksista vuosina 2005 ja 2010 EU-jäsenvaltioissa sekä Norjassa ja Kroatiassa.....	8
Liitetaulukko 3. Kurssikoulutuskustannukset vuosina 2005 ja 2010 EU-jäsenmaissa, Norjassa ja Kroatiassa.....	9

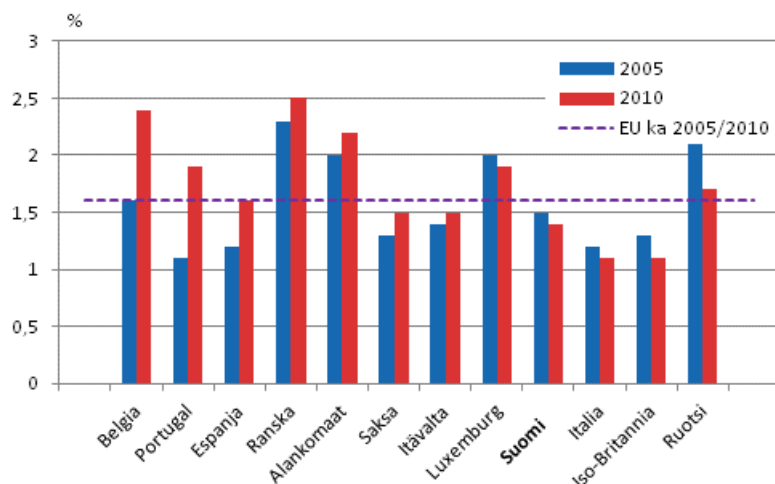
Kuviot

Kuvio 1. Kurssikoulutuskustannusten osuus työvoimakustannuksista vuosina 2005 ja 2010, EU 15 -maat.....	5
Kuvio 2. Kurssikoulutuskustannusten osuus työvoimakustannuksista vuosina 2005 ja 2010, muut EU-maat.....	5
Laatuseloste: CVTS, Yritysten henkilöstökoulutus -tutkimus.....	10

1. Koulutuskustannusten osuus EU-maissa ennallaan

Koulutuskustannusten osuus työvoimakustannuksista oli EU-maissa keskimäärin 1,6 prosenttia, mikä on saman verran kuin vuonna 2005. Maakohtaiset muutokset olivat samansuuntaiset kuin koulutukseen osallistumisasteen osalta. Kustannuksilla mitattuna panostus henkilöstökoulutukseen on vanhoissa EU-maissa kasvanut eniten Belgiassa ja Portugalissa. Suomi ja Ruotsi kuuluvat maihin, joissa panostus henkilöstökoulutukseen on hiukan laskenut, Ruotsissa selvästi enemmän. Suomen prosenttiosuus oli kummallakin mittauskerralla hiukan EU-maiden keskiarvon alapuolella.

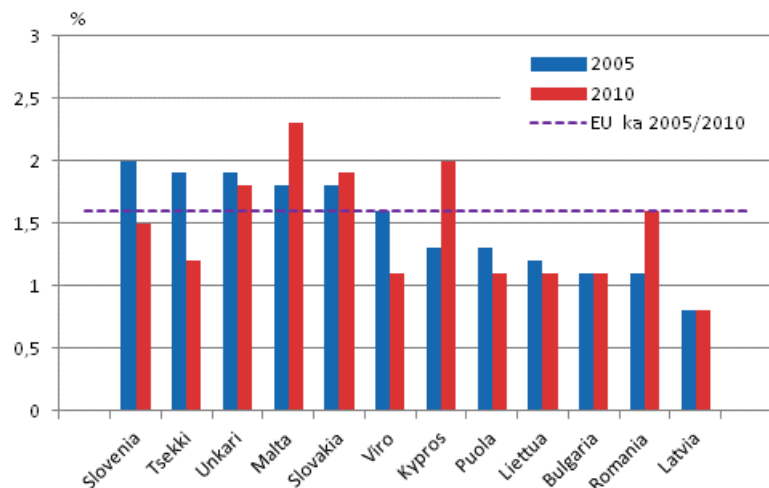
Kuvio 1. Kurssikoulutuskustannusten osuus työvoimakustannuksista vuosina 2005 ja 2010, EU 15 -maat

Maat on kuviossa asetettu järjestykseen muutoksen suunnan ja suuruuden mukaan. Tanskan, Irlannin ja Kreikan tiedot vuodelta 2010 puuttuvat. Katkoviiva kuvaa EU-maiden keskiarvoa.

Kurssikoulutuskustannukset jakautuvat jokseenkin tasan välillisiin (koulutusajan palkkakustannukset) ja suoriin kustannuksiin (maksut koulutuksen järjestäjille, majoitus ja matkakulut, oman koulutushenkilöstön palkat, tilat ja välineet). Maakohtaisesti suorien ja välillisten kustannusten osuudet kuitenkin vaihtelevat selvästi. Britanniassa koulutusajan palkkakustannukset muodostavat reilun kolmasosan ja Luxemburgissa kaksi kolmasosaa koulutuskustannuksista. Ruotsissa ja Suomessa palkkakustannusten osuus kurssikoulutuksen kustannuksista on vajaat 50 prosenttia.

Kuvio 2. Kurssikoulutuskustannusten osuus työvoimakustannuksista vuosina 2005 ja 2010, muut EU-maat

Maat on kuviossa asetettu järjestykseen vuoden 2005 osuuden mukaan. Katkoviiva kuvaa EU-maiden keskiarvoa.

Uusissa jäsenvaltioissa trendit poikkeavat jonkin verran osallistumisasteen kertomasta suunnasta. Sloveniassa kustannusindikaattorin lukema on pudonnut samalla tavalla kuin osallistumisaste. Tsekin tasavallassa ja Virossa koulutuskustannusten osuus työvoimakustannuksista on selvästi laskenut, vaikka koulutukseen osallistuneiden osuus oli hieman noussut.

Palkkakustannusten osuus kokonaiskustannuksista vaihtelee uusissa jäsenmaissa vielä enemmän kuin EU 15 -maissa. Romaniassa koulutusajan palkkakulut muodostavat 3/4 kustannuksista, mutta Unkarissa niiden osuus on alle 30 prosenttia.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kurssimuotoiseen henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus vuosina 2005 ja 2010 EU:n jäsenvaltioissa sekä Norjassa ja Kroatiassa ¹⁾

	2005	2010	Muutos
	%	%	%
Tsekin tasavalta	59	61	2
Slovenia	50	43	-7
Irlanti	49
Luxemburg	49	51	2
Ranska	46	45	-1
Ruotsi	46	47	1
Belgia	40	52	12
Suomi	39	40	1
Slovakia	38	44	6
Tanska	35
Alankomaat	34	39	5
Espanja	33	48	15
Itävalta	33	33	0
Iso-Britannia	33	31	-2
Malta	32	36	4
Saksa	30	39	9
Kypros	30	37	7
Italia	29	36	7
Norja	29
Portugali	28	40	12
Viro	24	31	7
Puola	21	31	10
Romania	17	18	1
Unkari	16	19	3
Bulgaria	15	22	7
Latvia	15	24	9
Liettua	15	19	4
Kreikka	14
Kroatia	..	23	..
EU-keskiarvo	32	36	4

1) Maat on asetettu järjestykseen vuoden 2005 osallistumisasteen mukaan.

**Liitetaulukko 2. Kurssikoulutuskustannusten osuus työvoimakustannuksista vuosina 2005 ja 2010
EU-jäsenvaltioissa sekä Norjassa ja Kroatiassa¹⁾**

	2005	2010	Muutos
	%	%	%
Tanska	2,7
Ranska	2,3	2,5	0,2
Irlanti	2,2
Ruotsi	2,1	1,7	-0,4
Luxemburg	2,0	1,9	-0,1
Alankomaat	2,0	2,2	0,2
Slovenia	2,0	1,5	-0,5
Tsekin tasavalta	1,9	1,2	-0,7
Unkari	1,9	1,8	-0,1
Malta	1,8	2,3	0,5
Slovakia	1,8	1,9	0,1
Belgia	1,6	2,4	0,8
Viro	1,6	1,1	-0,5
Suomi	1,5	1,4	-0,1
Itävalta	1,4	1,5	0,1
Saksa	1,3	1,5	0,2
Kypros	1,3	2,0	0,7
Puola	1,3	1,1	-0,2
Iso-Britannia	1,3	1,1	-0,2
Norja	1,3
Espanja	1,2	1,6	0,4
Italia	1,2	1,1	-0,1
Liettua	1,2	1,1	-0,1
Bulgaria	1,1	1,1	0,0
Portugali	1,1	1,9	0,8
Romania	1,1	1,6	0,5
Latvia	0,8	0,8	0,0
Kreikka	0,6
Kroatia	..	0,7	..
EU -keskiarvo	1,6	1,6	0,0

1) Maat on asetettu järjestykseen vuoden 2005 koulutuskustannusten osuuden mukaan.

Liitetaulukko 3. Kurssikoulutuskustannukset vuosina 2005 ja 2010 EU-jäsenmaissa, Norjassa ja Kroatiassa¹⁾

	Kustannukset per työntekijä, euroa		Kustannukset per osallistuja, euroa		Kustannukset per koulutustunti, euroa	
	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Tanska	1 011	..	2 724	..	93	..
Ranska	842	935	1 849	2 057	66	73
Luxemburg	798	774	1 625	1 514	49	40
Ruotsi	763	697	1 653	1 465	49	62
Irlanti	683	..	1 404	..	56	..
Belgia	681	1 084	1 709	2 094	55	61
Alankomaat	677	830	2 084	2 150	54	61
Slovenia	534	526	1 077	1 188	37	32
Itävalta	525	637	1 577	1 916	59	64
Saksa	487	592	1 640	1 499	55	66
Suomi	448	464	1 144	1 154	46	51
Norja	447	..	1 544	..	48	..
Italia	420	442	1 459	1 227	57	53
Malta	408	472	1 282	1 319	36	33
Espanja	370	515	1 109	1 066	43	52
Iso-Britannia	345	266	1 060	872	53	35
Tsekin tasavalta	332	240	565	394	24	27
Kypros	325	677	1 072	1 840	49	69
Unkari	304	332	1 904	1 747	52	55
Slovakia	259	367	680	846	22	30
Portugali	238	475	849	1 196	32	28
Viro	213	198	874	647	32	25
Puola	191	200	926	656	31	29
Kreikka	142	..	1 042	..	41	..
Liettua	118	115	808	621	25	18
Romania	102	178	587	999	19	13
Bulgaria	79	92	539	425	18	17
Latvia	66	96	753	398	29	27
Kroatia	..	244	..	1 084	..	38

1) Maat on asetettu järjestykseen vuoden 2005 kustannusten mukaan (1. sarake).

Eri maiden luvut on muutettu PPP (Purchasing power parity) -menetelmällä ostovoimaltaan yhtäläisiksi. Tämän vuoksi esimerkiksi Suomen luvut eivät ole samoja kuin 17.4.2013 julkistuksessa olevat euromääräiset tiedot.

Laatuseloste: CVTS, Yritysten henkilöstökoulutus -tutkimus

1. Tilastotietojen relevanssi

Yritysten kustantama henkilöstökoulutus -tutkimus (Continuing Vocational Training Survey - CVTS) toteutetaan noin viiden vuoden välein Euroopan parlamentin ja komission asetusten pohjalta. Kahden ensimmäinen tutkimuksen (CVTS1 ja CVTS2) täytäntöönpano perustui Eurostatin ja osanottajamaiden välisiin ”herrasmiehsopimuksiin”. Tutkimuksen kolmas ja neljäs kierros on toteutettu parlamentin ja komission asetuksiin perustuen kaikissa nykyisissä EU:n jäsenmaissa sekä muutamissa muissa Euroopan valtioissa. Vuotta 2010 koskevaan tiedonkeruuseen osallistui yhteensä 32 Euroopan maata. Suomessa tutkimuksesta on vastannut Tilastokeskus.

Tutkimuksella selvitetään työnantajan kustantamaa henkilöstökoulutusta, koulutukseen osallistuneiden ja henkilöstökoulutuksena saatujen koulutuspäivien määrää, koulutuksen sisältöä ja järjestäjää sekä koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia kustannustekijöittäin. Kurssikoulutuksen ohessa selvitetään osallistumista muuhun koulutukseen: opiskelu työn ohessa, työkierto ja laaturyhmät, itseopiskelu sekä osallistuminen konferensseihin ja seminaareihin. Lisäksi selvitetään oppisopimuskoulutukseen osallistumista, yrityksen koulutusperiaatteita, koulutuksen muutostrendejä sekä koulutuksen järjestämisen esteitä.

Henkilöstökoulutukseen lasketaan mukaan kurssikoulutus, muu kuin kurssimainen koulutus työpaikalla tai sen ulkopuolella sekä oppisopimuskoulutus. Kurssikoulutuksella tarkoitetaan kaikkea ennalta suunniteltua muodollista koulutusta, joka on järjestetty erikseen (ei tapahdu työn ohella). Koulutuksella on ohjelma ja tavoitteet ja sitä antavat ohjaajat, opettajat tai luennoitsijat. Kurssit voivat olla joko sisäisesti hoidettuja (yrityksen itse suunniteltavia tai järjestämiä) tai ulkoisesti järjestettyjä.

Muihin opiskelumuotoihin luetaan suunnitellut koulutus- tai harjoittelujaksot, työkierto, työntekijävaihdot tai työopetuskomennukset, osallistuminen oppimisryhmiin tai laatupiireihin, itseopiskelu, etäopiskelu sekä konferensseissa, workshopeissa, luennoilla ja seminaareissa saatu opetus. Myös tämän koulutuksen tulee olla suunniteltua ja sen tavoitteena on oppiminen.

Tutkimuksella selvitetään yritysten tarjoamaa koulutusta 12 kuukauden viiteajanjaksolta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tutkimuksen otoskehikko käsitti kaikki vähintään kymmenen työntekijän yksityisen sektorin yritykset pois lukien maa- ja metsätalousala, koulutusala, sosiaali- ja terveysala sekä julkinen hallinto.

Tutkimuskehikko kattoi 16 380 yritystä, joista otokseen poimittiin noin 3 000 yritystä. Otos poimittiin satunnaisotantana kolmen kokoluokan ja 20 toimialaluokan muodostamissa ositteissa, kuitenkin siten, että mukaan otettiin kaikki yli 250 työntekijän yritykset. Otos poimittiin Tilastokeskuksen yritysrekisteristä.

Vastaustietojen perusteella tutkimuksen ylipeitto oli 2,6 prosenttia, mutta vastaamattomiin voi sisältyä suhteellisesti enemmän kehikon ulkopuolisia yrityksiä.

Tiedonkeruu toteutettiin perinteisen postikyselyn (paperilomake) ja web-kyselyn yhdistelmänä. Yritykset saattoivat vastata itselleen parhaiten sopivalla tavalla.

Kaikille otokseen poimituille yrityksille lähetettiin kyselylomake postitse. Sen yhteydessä yritykset saivat käyttäjätunnuksen salasanoineen, joiden avulla tiedot oli mahdollista tallentaa web-lomakkeelle.

Vastaamattomille yrityksille lähetettiin kolme muistutusta lomakkeen palauttamisesta. Lisäksi CATI-keskuksen haastattelijat ottivat yhteyttä suurimpiin yrityksiin, jotka eivät olleet vastanneet kyselyyn. Haastattelijat pyrkivät motivoimaan vastaajia osallistumaan tutkimukseen, mutta eivät tehneet lomakkeelle kerättäviä tietoja koskevia puhelinhaastatteluja. Puhelinhaastatteluja ei tehty, koska vastaaminen vaati kohtalaisen paljon aikaa, tiedon hakua eri lähteistä sekä laskemista.

Lomakkeiden tarkistamisen yhteydessä tutkijat tilastosta tekivät runsaasti yhteydenottoja vastanneisiin yrityksiin puhelimitse, kirjeitse ja sähköpostin avulla. Yhteydenotoilla pyydettiin selvennystä olemassa oleviin tai täydennystä lomakkeelta puuttuviin tietoihin.

Vastanneista 58 prosenttia palautti tiedot paperilomakkeella ja 42 prosenttia antoi tiedot web-lomakkeella.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Otostutkimuksilla saatujen tietojen luotettavuuteen vaikuttavat mittausvirheet, vastauskato sekä otannasta aiheutuva satunnaisvaihtelu. Mittausvirheitä voi syntyä muun muassa kysymysten virheellisestä tulkinnasta tai merkinnästä. Tutkimuksessa käytettiin kansainvälisesti yhtenäisiä käsitteitä, mutta kansalliset käytännöt koulutustoimintojen kirjaamisessa saattavat poiketa runsaastikin eri maiden välillä.

Tutkimuksessa kysyttiin paljon määrätietoja, joiden hankkiminen oli työlästä, ellei yrityksellä ollut koulutuksen seurantajärjestelmää juuri lomakkeella pyydettyjen indikaattoreiden osalta. Lisäksi lukuisten määrätietojen merkitsemisessä voi tapahtua tahattomia virheitä lomakkeen täyttövaiheessa. Lomakkeiden tarkistus- ja tietojen käsittelyvaiheessa mittaus- ja tulkintavirheitä pyrittiin korjaamaan uusintayhteydenotoilla yrityksiin.

Otantatutkimuksessa tärkeä tekijä tietojen luotettavuuden ja edustavuuden kannalta on yksikkökato. Jälkiosituksella toteutetussa aineiston painotuksessa oletetaan, että vastaaminen tai vastaamattomuus on riippumaton tutkittavan ilmiön suhteen. Jos vastaaminen tutkimukseen taas on kytköksissä koulutuksen tarjoamiseen, niin tietojen oikeellisuus kärsii, varsinkin jos vastausosuus jää alhaiseksi. Tässä tapauksessa tietojen kirjaamisesta aiheutuva vastausrasite on saattanut aiheuttaa vastauskatoa koulutusyrityksissä. Yleensä tutkimuksissa ei kuitenkaan pystytä selvittämään vastaamattomuuden ja tutkittavan ilmiön keskinäistä riippuvuutta.

Toimialoittain vastausosuudet vaihtelevat Majoitus- ja ravitsemusalan 43 prosentista Rahoitus- ja vakuutusalan 64 prosenttiin. Yrityksen kokoluokan suhteen vastausosuus on suhteellisen tasainen, mutta johdonmukaisesti nouseva. Suurimmista yrityksistä 55 % vastasi tiedusteluun, mutta ne edustivat yli 62 prosenttia tämän kokoluokan yritysten koko henkilöstömäärästä. Suurten yritysten hyvä vastausosuus parantaa aineiston edustavuutta, koska koulutuksen antaminen ja yrityksen koko korreloivat positiivisesti toisiinsa.

Tiedustelun vaativa sisältö ja vastausrasitus huomioon ottaen vastausosuutta (53,1 %) voidaan pitää tyydyttävänä.

Vastausosuudet toimialan, sektorin ja henkilöstön määrän mukaan

	Henkilöstön määrä			Yhteensä	
	10–49 henkeä	50–249 henkeä	250– henkeä	%	N
	%	%	%		
Toimiala					
Elintarviketeollisuus	57,1	50,0	50,0	53,7	73
Puu- ja paperiteollisuus	58,5	60,7	58,7	59,2	170
Metalliteollisuus	56,5	57,9	54,8	56,6	350
Rakentaminen	44,7	40,7	54,5	45,4	74
Muu teollisuus	56,8	62,2	58,3	58,3	102
Kauppa	47,7	49,5	52,6	49,3	284
Majoitus ja ravitsemus	33,0	45,0	60,5	42,6	84
Liikenne ja viestintä	49,7	53,3	62,5	53,0	196
Rahoitus, vakuutus	59,8	69,6	66,7	63,5	101
Muut palvelut	50,0	49,3	46,6	48,6	126
Sektori					
Teollisuus	55,7	55,9	55,7	55,8	769
Palvelut	48,1	51,8	54,7	50,7	791
Kaikki	51,9	53,7	55,1	53,1	1 560
N	749	507	304		

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten henkilöstökoulutusta koskeva tiedonkeruu toteutetaan noin viiden vuoden välein Euroopan komission soveltamisasetuksen perusteella. Seuraavan tutkimuksen viitevuosi on 2015. Parhaillaan selvitetään, voidaanko keskeiset koulutusindikaattorit saada muista lähteistä tai muiden tiedonkeruiden yhteydessä. Näin vähennettäisiin yritysten vastaustaakkaa ja nopeutettaisiin tietojen julkistamista.

Suuren osanottajamäärän sekä tiedonkeruun ja aineiston käsittelyn työläyden vuoksi tulokset julkaistaan nykyään noin puolitoista vuotta tiedonkeruun käynnistymisen jälkeen.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Kansallinen raportointi toteutetaan pääosin nettipohjaisena tilaston kotisivulla (www.tilastokeskus.fi/til/cvts/). Sivulta löytyvät tilaston aikaisemmat julkistukset, tilaston kuvaus ja käsitteet, katsaukset, taulukot ja selosteet.

Eurostatin muodostamasta eri maiden aineistot sisältävästä tietokannasta voidaan tuottaa maakohtaisia vertailutaulukoita mm. yrityksen toimialan ja kokoluokan suhteen. Lisäksi Eurostat julkaisee yhteenvedon kansainvälisen aineiston keskeisistä tunnusluvuista.

Tutkijaryhmät voivat saada tunnistamattoman ja aggregoidun kansallisen tai kansainvälisen aineiston käyttöönsä erityisen käyttöluvamenettelyn kautta. Kukin osanottajavaltio päättää aineiston luovuttamisesta kuitenkin omien tietosuojakäytäntöjensä ja aineiston luovuttamismenettelyjensä pohjalta.

6. Tilaston vertailukelpoisuus

Tutkimusvälineistö on muokattu Euroopan unionin tilastoviraston Eurostatin ja osanottajamaiden yhteistyönä. Tiedot kerättiin yhteisesti hyväksytyyn harmonisoidun kyselylomakkeen avulla. Pieniä kansallisia poikkeamia yksittäisten kysymysten osalta sallittiin, mutta pääkysymykset koulutuksen määrätietojen osalta olivat kaikissa maissa yhteiset.

Eurostat laati yhteisen kyselylomakkeen tueksi käsikirjan käytetyistä käsitteistä, määritelmistä ja luokituksista helpottamaan tutkimusvälineistön soveltamista kansalliselle kielelle ja paikalliseen yrityskulttuuriin. Käsikirja sisälsi menettelytavat myös aineiston muokkaukseen, kuten yksikkökadon ja eräkadon käsittelyyn sekä aineiston painotukseen.

Pääosa vuoden 2010 indikaattoreista on vertailukelpoisia vuoden 2005 tuloksiin. Kurssikoulutukseen osallistuneiden ikärakennetta ja oppisopimuskoulutuksen kustannuksia koskevat kysymykset eivät olleet mukana vuoden 2010 lomakkeella.

Henkilöstökoulutukseen osallistumista selvitetään myös Tilastokeskuksen henkilö pohjaisessa Aikuis koulutustutkimuksessa (vuosina 1980, 1990, 1995, 2000, 2006 ja 2012) sekä mm. vuosittaisessa Työolobarometrissa. Henkilö pohjaisista haastattelututkimuksista voidaan tuottaa osallistumisen volyymitietoja väestötasolla, mutta yritys- ja toimialapohjaiselle tarkastelulle nämä aineistot asettavat rajoituksia. Koulutukseen osallistumisen kustannuksia ei henkilö pohjaisilla tutkimuksilla voi luotettavasti selvittää.

Tilastollista vertailua eri tutkimusten välillä vaikeuttaa kuitenkin koulutus- ja työpaikkakäsitteen erilaisuus sekä erot tutkimusasetelman, tiedonkeruumenetelmän ja kohdejoukon suhteen. Henkilö pohjaisissa tutkimuksissa työpaikka vastaa lähinnä toimipaikka -käsitettä ja se määrittyy vastaajan jäsentämänä subjektiivisesti. Tämän tutkimuksen kohdejoukon (vähintään 10 työntekijän yksityisen sektorin yritykset) mukaista rajausta onkin vaikea tehdä täsmällisesti henkilö pohjaisten tutkimusten aineistosta.

Keskeiset indikaattorit eri tietolähteistä antavat kuitenkin varsin samanlaisen kuvan henkilöstökoulutukseen osallistumisen tasosta niiltä osin, kun eri tutkimusten tietoja voidaan vertailla. Esimerkiksi Työ- ja elinkeinoministeriön Työolobarometrin mukaan yksityisellä sektorilla koulutukseen osallistuneita oli vuonna 2010 noin 45 % eli viitisen prosenttia enemmän kuin kurssikoulutukseen osallistuneita CVTS4:n mukaan. Työolobarometri perustuu henkilö haastatteluihin ja mukana lienevät myös muut koulutuksen muodot kuin kurssikoulutus.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Yritysten henkilöstökoulutus -tilaston sisältö on pääosin määritelty Euroopan parlamentin asetuksessa. Tiedot kerätään ja tilasto julkaistaan noin viiden vuoden välein Euroopan komission kunkin tiedonkeruun ajankohtaa koskevan asetuksen pohjalta. Seuraavan tiedonkeruun viitevuosi on 2015.

Yritysten kustantama henkilöstökoulutus -tutkimuksen tietojen vertailukelpoisuutta muihin henkilöstökoulutusta koskeviin tilastoihin ja tutkimuksiin on käsitelty edellisessä luvussa.

Lisätietoja

Hannu Virtanen 09 1734 2514

Tarja Seppänen 09 1734 3220

Vastaava tilastojohtaja:

Riitta Harala

cvts@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: CVTS, Yritysten henkilöstökoulutus -tutkimus, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9471 (pdf)